

MF DNES: Brusel je zase o krok napřed: vánoční nadílku si již užil

23. 12. 2025

23. 12. 2025 - Mladá fronta DNES/Hovory z lán(ů) - Zatímco na nás štědrovečerní nadílka ještě čeká, Evropská komise si tu svoji vysloužila s předstihem. Minulý čtvrtek do Bruselu dorazilo kolem deseti tisíc zemědělců a tisícovka traktorů na protest proti chystanému krácení prostředků do zemědělství. To kontrastuje se stále rostoucími požadavky na zemědělce na straně jedné a na straně druhé s obchodními dohodami, které EU uzavírá s regiony, jež vlastní zemědělce zdaleka tak neomezují, a tudíž mohou vyrábět a dovážet levněji.

Nejenže na jednotný trh EU mají přednostní přístup zemědělci z Ukrajiny, kterou se kromě nikdy vratných půjček takto snaží EU držet na nohou, ale brzy také pro země sdružené v uskupení Mercosur. Předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová už měla na 20. prosince zarezervovanou letenku do Brazílie, ne snad aby na pláži Copacabana přes Vánoce chytala bronz nebo tam v duchu německé národní tradice nejen k radosti zemědělců hledala azyl, ale aby tam za Komisi podepsala dohodu EU-Mercosur.

Ta má evropskému, v současnosti bohužel nekonkurenceschopnému průmyslu pomoci prorazit na trzích Jižní Ameriky. Výměnou za to EU umožní vyšší dovozy tamní zemědělské produkce na unijní trh. Ceny pro zemědělce jsou v Evropě, zejména v případě obilovin a olejnin, tristní už od roku 2023, letos se k tomu přidala cukrová řepa nebo brambory, které se ve větších objemech prodávají i za cenu kolem 500 korun za tunu, 0,5 koruny za kilogram, tedy hluboko pod výrobními náklady.

Není tak divu, že právě tuto produkci zoufalí zemědělci mrštili po unijních institucích, resp. po těžkooděncích tyto instituce chránících. Místo drahého emisními povolenkami zatíženého uhlí se sice nadělovala emisemi nezatížená močůvka, ale i tak se efekt dostavil. Komise v čele s von der Leyenovou prozatím, hlavně kvůli italské premiérce Meloniové, která naznačila, že dohodu v Radě nepodpoří, podpis obchodní dohody odsunula na neurčito. Po zásahu Německa, největšího zastávce dohody, se podpis odkládá do půlky ledna, ale i to by mohlo dosavadní nejhlasitější odpůrce Francii a Polsko povzbudit k hledání blokační menšiny.

Přes Vánoce tak nezbyvá než popřát hodně odvahy a všem včetně von der Leyenové neplánovaný odpočinek doma v Německu a doufat, že už ji tam nechystají na třetí mandát, ale za odměnu teplé místočko v dozorčí radě farmaceutické nebo zbrojařské firmy.

Autor: Jan Doležal, prezident Agrární komory ČR